

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora
projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu
dažādošanai iestādē"

Mācību metodiskais materiāls.

Praktiskās dzīves vingrinājums- trauku mazgāšana.

DARBA AUTORS: Ozolnieku PII "Zīlīte" skolotāja Elita Pļavniece

Darba vērošana Polijā Varšavas Montessori skolās

2023. gada oktobrī

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora

projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu dažādošanai iestādē"

Metodiskā materiāla apraksts/vizītkarte

Pedagogs (vārds, uzvārds)	Elita Pļavniece
Apmeklētie strukturētie kursi (organizators, kursu nosaukums, norises datums)	Darba vērošana Niepubliczna Szkoła Podstawowa Warsaw Montessori School , 03.10.-8.10.2022.
Klase/klašu grupa, tās raksturojums, kam domāts metodiskais materiāls (ja piemērojams)	Mācību metodiskais materiāls: Praktiskās dzīves vingrinājums- trauku mazgāšana, piemērojams pirmsskolas vecuma bērniem, sākot no 2.gadu vecuma. Psihiskās attīstības īpatnības . • Runas attīstība. Valodas attīstības sensitīvais periods. 2 gadu vecumā bērns saprot gandrīz visus vārdus, ko visbiežāk lieto pieaugušie. Bērns spēj saprast pieaugušā paskaidrojumus un instrukcijas par kādu kopīgu darbību. • Mazbērna vecumposmā notiek strauja visu psihiskās izziņas procesu attīstība, tomēr visintensīvāk attīstās uztvere. Tas notiek tādēļ, ka bērni šajā vecumposmā ir tieši saistīti ar noteiktu apkārtni, bērns redz un jūt – ar pašreizējās situācijas tiešu uztveri. • Mazbērna vecumposmā uztveres procesā aktīvi iesaistās atmiņa. Atmiņa kļūst it kā par uztveres turpinājumu.

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora

projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu dažādošanai iestādē"

	• Darbība un domāšana. Mazbērna vecumposmam raksturīga uzskatāmi darbīgā domāšana, kura balstās uz uztveri un tai atbilstošu darbību. Galvenais domāšanas attīstības avots ir priekšmetiskā darbība, kas ir šim vecumposmam raksturīgā vadošā darbība. Tādējādi domāšanas attīstība notiek praktiskajā darbībā, turklāt domāšanas attīstība atpaliek no darbības attīstības. Tas nozīmē, ka darbība attīsta domāšanu. • Emocionālā attīstība. Tā kā uztverei šajā vecumposmā raksturīga emocionālo afektu esamība, tad bērna kopējā psihiskajā attīstībā būtiska loma ir emocionālajai sfērai. Bērna emocijas ir saistītas ar reālās situācijas īpatnībām vai uztveramajiem priekšmetiem • Pašapziņas attīstība. Aptuveni 2 gadu vecumā bērni sāk atpazīt sevi spogulī. Sevis atpazīšana ir sākotnējā, pati vienkāršākā pašapziņas forma. Pēc 2,5 gadu vecuma bērna valodā parādās vārds „Es” – tā ir nākamā pašapziņas attīstības pakāpe.
Mācību priekšmets (ja piemērojams)	Mācību metodiskais materiāls: Praktiskās dzīves vingrinājums- trauku mazgāšana, aptver vairākas mācību satura apguves jomas pirmsskolas izglītības 1.posmā.
Izglītības iestāde	PII “Zīlīte”
Kontaktinformācija (e-pasts, tālrunis)	elita.plavniece@inbox.lv 26429905

"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu dažādošanai iestādē"

Metodiskā materiāla nosaukums	Mācību metodiskais materiāls: Praktiskās dzīves vingrinājums- trauku mazgāšana.
Metodiskā materiāla mērķis/uzdevumi	Tiešais mērķis: Praktiskā darbībā mazgā traukus. Netiešie mērķi: • Praktiskā darbībā vingrina kustību koordināciju. • Praktiskā darbībā vingrina pacietību, gribu un koncentrēšanos. • Paplašina vārdu krājumu. • Vingrina loģisko domāšanu. • Veido kārtības izjūtu un rūpes par apkārtējo vidi.
Strukturēts metodiskā materiāla apraksts.	Mācību metodiskais materiāls- trauku mazgāšana, sastāv no stacionāra mazgājamā galda telpā, kurā iebūvētas divas bļodas, kuras iespējams izņemt. • Uz galda labā pusē novietots trauku žāvētājs ar palikni. • Uz galda vēl atrodas- ūdens krūze, ziepju trauks ar ziepēm (vai pudele ar šķīdo trauku mazgāšanas līdzekli), švamme,

"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu dažādošanai iestādē"

	lupatiņa. • Slotu mazgāšanai. • Priekšauts. • Daži trauki, kurus mazgāt.
Metodiskā materiāla izmantošanas iespējas	Mācību metodiskais materiāls: Praktiskās dzīves vingrinājums-trauku mazgāšana, izmantojams pirmsskolas izglītības iestādēs, sākot jau ar 1.posmu (no 2. g. vecuma)
Cita būtiska informācija	Ipašas intereses moments • Ziepju putas, švammes, īsti trauki Kļūdu kontrole • Šķīvis novietots žāvētājā Ieteicamie vingrinājumi, pirms trauku mazgāšanas • Paplāte ar divām bļodiņām un švammi (Uzdevums: jāpārnes ūdens no vienas bļodas otrā, izmantojot švammi) • Roku mazgāšana, šķidro ziepju izspiešana no pudeles. • Kā arī, bērns var iesākt ar nelielu daļu no praktiskās dzīves materiāla un, attīstoties, spēt paveikt visu darba ciklu Materiālu iespējams izmantot arī savādāk. Piemēram, mazgāt augļus vai citus priekšmetus.

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora

projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu dažādošanai iestādē"

Datums	2023.gada oktobris

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas

Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora

projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

*"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu
dažādošanai iestādē"*

Saturs.

1. Ievads.
2. Divu gadu vecuma bērna psihiskās attīstības īpatnības.
3. Praktiskās dzīves vingrinājuma, trauku mazgāšana, metodiskais apraksts.
 - 3.1 Praktiskās dzīves vingrinājuma, trauku mazgāšana, mērķi.
 - 3.2 Praktiskās dzīves vingrinājuma, trauku mazgāšana, apraksts.
 - 3.3 Praktiskās dzīves vingrinājuma, trauku mazgāšana, demonstrējums.
 - 3.4 Praktiskās dzīves vingrinājuma, trauku mazgāšana, aprobācija praksē.
4. Kopsavilkums.

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas

Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora

projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

*"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu
dažādošanai iestādē"*

1. Ievads.

Iedvesma materiāla izveidei, trauku mazgāšana, tika smelta Varšavas Montessori skolu tīkla pirmsskolas iestādē (Warsaw Montessori Family/Casa dei Bambini) pieredzes apmaiņas brauciena ietvaros 2023.gada oktobrī, viesojoties jaunākā vecumposma grupā (Toddlers), kas atbilst Latvijas pirmsskolas izglītības sistēmas 1.posmam.

Strādājot grupā (1.posms), ievēroju, ka bērniem ir liela interese par nodarbēm, ko dara pieaugušais. Tā arī grupā tika ieviesti vairāki praktiskās dzīves materiāli.

Praktiskās dzīves materiāli saistās ar **Marijas Montessori** vārdu. Doktore Marija Montessori redzēja, ka bērns var nenogurstoši darboties ar praktiskām, ikdienišķām lietām. Šo atklāsni saistīja ar to, ka bērns vēlas atklāt pasauli. Ar praktiskās dzīves vingrinājumiem var sagatavot bērnu pastāvībai, lai bērns kļūst neatkarīgs, jo tad viņš jūtas drošs. Tie ir sagatavojošie vingrinājumi- rūpes par sevi; rūpes par apkārtējo vidi; kustību vingrinājumi, kas palīdz koordinēt, pilnveidot un harmonizēt kustības. Pateicoties patstāvībai, bērns apgūst, kā būt atbildīgam par sevi, citiem un apkārtni.

Praktiskās dzīves vingrinājumus raksturo:

- **Priekšmeti ar ko bērns darbojas ir īsti.**
- **Priekšmeti ar ko bērns darbojas ir tādi paši kā pieaugušajiem, tikai bērna augumam atbilstoši.**
- **Darbošanās ar praktiskās dzīves materiāliem nav spēlēšanās, bet materiāla izzināšana, jo bērns izprot materiālu no pieaugušo ikdienas.**

Mācību metodiskais materiāls: Praktiskās dzīves vingrinājums- trauku mazgāšana, piemērojams pirmsskolas vecuma bērniem, sākot no 2.gadu vecuma.

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas

Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora

projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

*"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu
dažādošanai iestādē"*

2. Divu gadu vecuma bērna psihiskās attīstības īpatnības.

- **Runas attīstība.** Valodas attīstības sensitīvais periods. 2 gadu vecumā bērns saprot gandrīz visus vārdus, ko visbiežāk lieto pieaugušie. Bērns spēj saprast pieaugušā paskaidrojumus un instrukcijas par kādu kopīgu darbību (instruktīvās runas izpratne). 2 – 3 gadu vecumā bērns sāk saprast runu stāstījumu. Intensīvi attīstās aktīvais vārdu krājums. Tomēr saprotamo vārdu daudzums pārsniedz lietojamo vārdu daudzumu. Bērns sāk uzdot pirmos jautājumus, izrunā pirmās frāzes, prot vērsties pie pieaugušā ar lūgumu.
- Mazbērna vecumposmā notiek strauja visu psihiskās izziņas procesu attīstība, tomēr visintensīvāk attīstās **uztvere**. Tas notiek tādēļ, ka bērni šajā vecumposmā ir tieši saistīti ar noteiktu apkārtbērns redz un jūt – ar pašreizējās situācijas tiešu uztveri.
- Mazbērna vecumposmā uztveres procesā aktīvi iesaistās **atmiņa**. No atmiņas procesiem šajā vecumposmā galvenā loma ir atpazīšanai, kaut arī bērnam rodas spēja reproducēt agrāk redzēto un dzirdēto. Atmiņa kļūst it kā par uztveres turpinājumu.
- **Darbība un domāšana.** Mazbērna vecumposmam raksturīga uzskatāmi darbīgā domāšana, kura balstās uz uztveri un tai atbilstošu darbību. Galvenais domāšanas attīstības avots ir priekšmetiskā darbība, kas ir šim vecumposmam raksturīgā vadošā darbība. Tādējādi domāšanas attīstība notiek praktiskajā darbībā, turklāt domāšanas attīstība atpaliek no darbības attīstības. Tas nozīmē, ka darbība attīsta domāšanu.
- **Emocionālā attīstība.** Tā kā uztverei šajā vecumposmā raksturīga emocionālo afektu esamība, tad bērna kopējā psihiskajā attīstībā būtiska loma ir emocionālajai sfērai. Bērna emocijas ir saistītas ar reālās situācijas īpatnībām vai uztveramajiem priekšmetiem
- **Pašapziņas attīstība.** Aptuveni 2 gadu vecumā bērni sāk atpazīt sevi spogulī. Sevis atpazīšana ir sākotnējā, pati vienkāršākā pašapziņas forma. Pēc 2,5 gadu

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas

Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora

projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

*"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu
dažādošanai iestādē"*

vecuma bērna valodā parādās vārds „Es” – tā ir nākamā pašapziņas attīstības pakāpe.

3. Praktiskās dzīves vingrinājuma, trauku mazgāšana, metodiskais apraksts.

3.1 Praktiskās dzīves vingrinājuma, trauku mazgāšana, mērķi.

Tiešais mērķis:

Praktiskā darbībā mazgā traukus.

Netiešie mērķi:

- Praktiskā darbībā vingrina kustību koordināciju.
- Praktiskā darbībā vingrina pacietību, gribu un koncentrēšanos.
- Paplašina vārdu krājumu.
- Vingrina loģisko domāšanu.
- Veido kārtības izjūtu un rūpes par apkārtējo vidi.

3.2 Praktiskās dzīves vingrinājuma, trauku mazgāšana, apraksts.

Materiāls sastāv no stacionāra mazgājamā galda telpā, kurā iebūvētas divas bļodas, kuras iespējams izņemt

- Uz galda labā pusē novietots trauku žāvētājs ar palikni
- Uz galda vēl atrodas-
ūdens krūze
ziepju trauks ar ziepēm (vai šķidrās trauku mazgāšanas līdzeklis)
švamme
lupatiņa
- Slotas mazgāšanai
- Priekšauts
- Daži trauki, kurus mazgāt

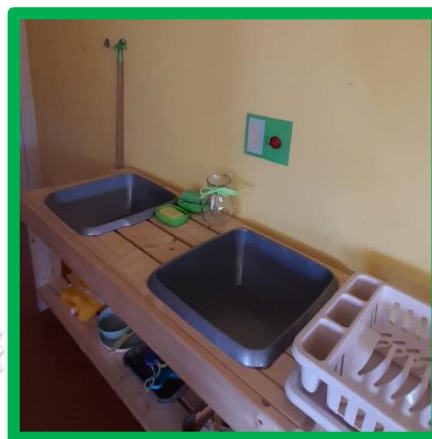
Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas

Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora

projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

*"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu
dažādošanai iestādē"*

Materiāla attēli apzināti ierāmēti dažādās krāsās, akcentējot, ka krāsas vienā materiālā tiek saskaņotas. Piemēram: zaļš ziepju trauciņš, zaļas ziepes, zaļa švamme un lupatiņa. Ap krūzi apsieta zaļa lentīte.

3.3 Praktiskās dzīves vingrinājuma, trauku mazgāšana, demonstrējums.

Sagatavošanās

- Bērns izvēlas materiālu vai skolotāja uzaicina.
- Bērns sagatavojas, apsienot priekšautu.
- Skolotāja iepazīstina ar visiem priekšmetiem, kuri atrodas uz mazgājamā galda.
- Atnes ūdeni ar krūzi, ielej pirmajā bļodā no kreisās puses.

Mazgāšana

- Skolotāja nodemonstrē, kā mazgāt šķīvi- samitrina švammi, saziepē un aplūveida kustībām mazgā šķīvi. Beidzot, novieto otrā bļodā skalošanai, izskalo švammi un nospiež.
- Mudina bērnu atkārtot darbības ar citu šķīvi.
- Arī bērns, beidzot mazgāšanu, šķīvi novieto otrā bļodā skalošanai.
- Beidzot mazgāšanu, izskalo švammi un nospiež.

Skalošana

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas

Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora

projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

*"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu
dažādošanai iestādē"*

- Atnes ūdeni ar krūzi, ielej otrā bļodā.
- Liek šķīvi bļodā un skalo tāpat kā mazgāja, tikai bez putām.
- Novieto šķīvi trauku žāvētājā.

Novākšana

- Izskalo švammi un nospiež.
- Novieto visus priekšmetus savās vietās.
- Saslauka ar lupatiņu ūdens paliekas.
- Ja nepieciešams, saslauka arī grīdu.
- Ar skolotājas palīdzību, izlej ūdeni no bļodām.
- Noņem priekšautu un novieto tam domātā vietā.

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas

Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora

projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

*"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu
dažādošanai iestādē"*

Īpašas intereses moments

- Ziepju putas, švammes, īsti trauki

Kļūdu kontrole

- Šķīvis novietots žāvētājā

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Eiropas Savienības Erasmus+ programmas

Pamatdarbības Nr.1 (KA1) skolu sektora

projekts Nr. 2022-1-LV01-KA122-SCH-000069644

*"Labās prakses pārņemšana vides iekārtojuma un mācību darba organizācijas formu
dažādošanai iestādē"*

4.Kopsavilkums.

Bērni labprāt darbojās ar mācību metodisko materiālu, praktiskās dzīves vingrinājumu, trauku mazgāšana.

Sākotnēji materiāls bija paredzēts ar divām izlietnēm, vienā mazgā traukus, otrā skalo. Tā kā izmēģināt materiālu vēlējās arī bērni, kuriem nav vēl divi gadi, izmantojām tikai vienu bļodu, otras vietā novietojot trauku žāvētāju.

Ieteicamie vingrinājumi, pirms trauku mazgāšanas

- Paplāte ar divām bļodiņām un švammi (Uzdevums: jāpārnes ūdens no vienas bļodas otrā, izmantojot švammi)
- Roku mazgāšana, šķidro ziepju izspiešana no pudeles.
- Kā arī, bērns var iesākt ar nelielu daļu no praktiskās dzīves materiāla un, attīstoties, spēt paveikt visu darba ciklu.

Materiālu iespējams izmantot arī savādāk. Piemēram, mazgāt augļus vai citus priekšmetus.